MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

P R O G R A M A

PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA SLOVACĂ MATERNĂ)

DISCIPLINA DE EXAMEN:
LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII,
LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ, MATEMATICĂ,
METODICA PREDĂRII ACESTORA,
PEDAGOGIE ŞCOLARĂ ŞI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAȚIEI

2015

PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învățământul primar, din unitățile şcolare cu limba de predare slovacă, care s-au înscris şi vor susține examenul de definitivare în învățământ.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale şi continue, realizat prin evoluție în carieră şi dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritual schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru examenul național de definitivare în învăţământ a învățătorilor/ institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba slocacă vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative şi atitudinale şi propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor. Este structurată pe trei secțiuni:

- *secțiunea 1* – discipline de specialitate (Limba şi literatura slovacă, Limba şi literatura română şi universală pentru copii şi Matematică);
- *secțiunea 2* – Metodica predării disciplinelor de specialitate (Metodica predării limbii şi literaturii slovace, Metodica predării limbii şi literaturii române şi Metodica predării matematicii);
- *secțiunea 3* – Pedagogie şcolară şi elemente de psihologie a educației.

COMPETENŢE GENERALE

- ***competențe în specialitate la Limba şi literatura slovacă, Limba şi literatura română şi universală pentru copii şi Matematică:***
  1. de a utiliza adecvat conținutul ştiințific propriu disciplinelor de examen;
  2. de a aplica în situații educaționale concrete conținutul ştiințific, valorizând valențele formative;
  3. de a integra conținuturile de specialitate în contextul altor ştiințe, argumentând şi promovând strategii activ – participatice de învățare;
  4. de a produce corelații inter-/intradisciplinare, prin utilizarea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală, stimulând creativitatea şi inovația în plan profesional.

- ***competențe didactico-metodologice, aferente predării la ciclul primar a disciplinelor Limba şi literatura slovacă, Limba şi literatura română şi Matematică:***
  1. de a prelucra conținuturile ştiințifice specifice disciplinelor de examen, prin aplicarea în situații educaționale variate, specifice învățământului primar;
  2. de a valorifica conținuturile metodicilor de specialitate, în vederea formării la elevi a competențelor cheie şi transversale;
  3. de a realiza conexiuni intra-/interdisciplinare, în contexte educaționale specifice învățământului primar;
  4. de a opera cu conținuturile metodicilor de specialitate pentru luarea unor decizii care să conducă la reglarea (dezvoltarea / ameliorarea) componentelor procesului instructiv – educativ.

- ***competențe psihopedagogice***
  1. de a utiliza adecvat conceptele de bază ale disciplinelor psihopedagogice;
  2. de a aplica în situații educaționale concrete conținutul ştiințelor educației/psihologiei şcolarului mic;
  3. de a realiza conexiuni între achizițiile dobândite prin studiul disciplinelor psihopedagogice şi domeniile de specialitate;
  4. de a opera cu conceptele specifice ştiințelor psihopedagogice pentru explicarea, interpretarea şi argumentarea unor fapte, evenimente, procese educaționale.

Competențele specifice ce derivă din competențele generale vor fi prezentate în cadrul fiecărei secțiuni a programei. Programa este structurată pe 3 secțiuni, corelate cu structura subiectului la proba scrisă:

- *secțiunea 1* – discipline de specialitate (Limba şi literatura slovacă, Limba şi literatura română şi universală pentru copii şi Matematică);

- *secţiunea 2* – Metodica predării disciplinelor de specialitate (Metodica predării limbii şi literaturii slovace, Metodica predării limbii şi literaturii române şi Metodica predării matematicii);
- *secţiunea 3* – Pedagogie şcolară şi elemente de psihologie a educaţiei.

SECŢIUNEA 1 – DISCIPLINE DE SPECIALITATE

LIMBA ŞI LITERATURA SLOVACĂ

A. COMPETENŢE SPECIFICE:

Candidaţii vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice:

1.1. identificarea temei şi a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
1.2. identificarea şi analiza principalelor componente de structură, de compoziţie şi de limbaj specifice textului narativ;
1.3. identificarea şi analiza principalelor componente de structură şi de limbaj specifice textului dramatic;
1.4. identificarea şi analiza elementelor de compoziţie şi de limbaj în textul liric;

2.1. utilizarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuaţie, morfosintactice şi folosirea adecvată a unităţilor lexicosemantice, compatibile cu situaţia de comunicare;
2.2. utilizarea relaţiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;

3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate şi la mijloacele de îmbogăţire a vocabularului, pentru exprimarea nuanţată;

4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învăţate, în diverse tipuri de propoziţii, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
4.2. identificarea organizării morfologice şi sintactice a textelor realizând corelaţii inter-/intradisciplinare.

B. TEMATICA

I. Literatura slovacă

1. Proza – Specii narative: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul.

- *Conţinuturi*: instanţele comunicării narative (autor, narator, personaj, cititor); perspectivă narativă (narator obiectiv/subiectiv, naraţiune scrisă la persoana I/ la persoana a III-a); construcţia discursului narativ (particularităţile speciilor literare: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul; acţiune, temă, momentele subiectului, conflict, incipit, final, moduri de expunere, stil direct, stil indirect, stil indirect liber, repere spaţio-temporale); personaje (tipologie, modalităţi de caracterizare); limbajul naratorului.

2. Poezia – Poezia romantică. Poezia modernă.

- *Conţinuturi*: structura discursului poetic (titlu, motiv literar, idee poetică, instanţele comunicării poetice, mărci lexico-gramaticale ale eului poetic; elemente de prozodie); figuri de stil (aliteraţia, asonanţa, antiteza, comparaţia, epitetul, enumeraţia, hiperbola, metafora, personificarea, repetiţia).

3. Dramaturgia – Specii ale genului dramatic: comedia, drama.

- conflict dramatic, intrigă, relaţii spaţio-temporale, dialog, monolog, categorii estetice: comicul); personajele operei dramatice (tipologii, tehnici de caracterizare).

1. Constantin şi Metodie în Marea Moravie. Importanţa activităţilor spirituale (creştinarea) şi culturale.

2. Lirica romantică: A. Sládkovič – Detvan, J. Botto – Smrť Jánošíkova, S. Chalupka – Mor ho!, J. Kráľ .- Zakliata panna vo Váhu a divný Janko.

3. Lirica realismului slovac : P.O.Hviezdoslav – Hájnikova žena

4.Proza realismului slovac : M.Kukučín – Rysavá jalovica, J.G.Tajovský – Statky –zmätky, B.S.Timrava – Ťapákovci.

5.Lirica lui I. Krasko – Otcova roľa.

6. Proza scurtă a lui J.Jesenský – Medicína, Pani Rafíková

7. Proza interbelică . J.C.Hronský - Jozef Mak, M.Urban – Živý bič

8. Proza lirică . M.Figuli – Tri gaštanové kone, D. Chrobák – Drak sa vracia,

9. Ľ.Ondrejov – Zbojnícka mladosť

10. Literatura slovacă din România: P. Bujtár – Vtačí kráľ, Lesní muzikanti, D.M.Anoca – Knižka pre prvákov, O.Štefanko – Desať strelených rozprávok

11. Literatura populară

II. Limba slovacă

a) Nivelul fonetic: normele actuale de ortografie și ortoepie în limba slovacă; aspecte funcționale referitoare la: sunetele limbii slovace, regulile pentru despărțirea cuvintelor în silabe; diftongi; accent; abateri de la normă și corectarea lor.
b) Nivelul lexico-semantic: cuvântul, structură; categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, paronime, cuvinte monosemantice/ polisemantice; neologisme; sensul cuvintelor în context; vocabularul limbii slovace; mijloace de îmbogățire a vocabularului.
c) Nivelul morfosintactic:

- părțile de vorbire flexibile: substantivul (fel, număr, gen, cazuri, funcții sintactice); adjectivul (flexiune, grade de comparație, funcții sintactice, ortografiere); pronumele (funcții sintactice, ortografierea); numeralul (clasificare, cazuri, funcții sintactice, ortografierea numeralelor); verbul (persoana, număr, timpuri, funcții sintactice);
- părțile de vorbire neflexibile: adverbul (clasificare, grade de comparație, funcții sintactice, ortografierea adverbelor); conjuncția (clasificare); prepoziția; interjecția;
- sintaxa propoziției (părți de propoziție: principale, secundare; acordul gramatical între predicat și subiect; acordul logic; acordul atributului cu partea de vorbire determinată);
- sintaxa frazei (propoziția – criterii de clasificare, felul propozițiilor; fraza; raporturi sintactice la nivelul propoziției și al frazei).

d) Nivelul ortografic și de punctuație: aspecte privind aplicarea normelor de ortografie și de punctuație în receptarea/ construirea mesajului scris.
e) Nivelul stilistic: stilurile funcționale; tipurile de text receptate: narative, descriptive, dialogate, informative, argumentative; stil direct, stil indirect, stil indirect liber.

C. BIBLIOGRAFIE

I. Literatură

1. Barboricâ, Corneliu, Istoria literaturii slovace, Bucureşti, 1999
2.Călin, Gheorghe, Literatura slovacă, 1995.
3.Harpáň, M., Teória literatúry, Bratislava, 1994
4.Kmeťová, E., Móťovská A., Antológia slovenskej literatúry, I,II,III,IV, - Nadlak, 2003-2005
5.Antológia slovenskej literatúry I-IV , Bucureşti, 1998
6.Učebnice slovenského jazyka a literatúry, II. – XII. ročník

II. Limba slovacă

1.Anoca, Dagmar Maria, Fonetika a fonológia slovenčiny, Nadlak, 1998
2. Mistrík, J., Moderná slovenčina, Bratislava, 1983
3. Oravec, J., Bajzíkova , E., Slovenský súčasný spisovný jazyk, Morfológia, Syntax, Bratislava, 1998
4. Paulíny, E. Slovenská gramatika, Bratislava, 1981
5. Pravidlá slovenského pravopisu, 2001

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

A. COMPETENŢE SPECIFICE:

Candidații vor demonstra următoarele competenţe specifice:

1.5. identificarea temei şi a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
1.6. identificarea şi analiza principalelor elemente de structură, de compoziţie şi de limbaj specifice epice, lirice şi dramatice;
1.7. evidențierea caracterului formativ al textelor studiate;

2.1. respectarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuaţie, morfosintactice şi folosirea adecvată a unităţilor lexico-semantice, compatibile cu situaţia de comunicare;
2.2. valorificarea relaţiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;

3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;

3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate şi la mijloacele de îmbogăţire a vocabularului, pentru exprimarea nuanţată;

4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învăţate, în diverse tipuri de propoziţii, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
4.2. identificarea organizării morfologice şi sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare.

B. TEMATICA

I. Literatura română și literatura pentru copii
1. CONCEPTUL DE LITERATURĂ PENTRU COPII
Definiții. Caracteristici. Opere fundamentale ale literaturii pentru copii

2. SPECII LITERARE ACCESIBILE ȘI VALORILE FORMATIVE ALE ACESTORA
Principalele genuri şi specii literare, accesibile şcolarilor mici
1. Creaţia populară
- Proverbe, zicători, ghicitori
- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Basme populare, prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu*, *Tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte*, *Prâslea cel voinic şi merele de aur*

2. Creaţia cultă
a. Genul liric:
- **Poezia despre copilărie**: George Coşbuc – *Iarna pe uliță*
- **Poezia despre natură şi vieţuitoare:** Mihai Eminescu – *Revedere*, *Somnoroase păsărele*; Vasile Alecsandri – *Pasteluri*: *Mezul iernei*; Elena Farago – *Căţeluşul şchiop*, *Gândăcelul*; *Gospodina*

b. Genul epic.
- **Fabula**: Tudor Arghezi – *Zdreanţă*, *Tâlharul pedepsit*; Jean de La Fontaine – *Greierele și furnica*;
- **Schița și povestirea**: *Emil Gârleanu - Fricosul*, *Căprioara*; Ioan Alexandru Brătescu-Voinești – *Puiul*; Ion Creangă – *Ursul păcălit de vulpe*; Octav Pancu Iaşi – *Iedul cu trei capre*; I.L.Caragiale – *D-l. Goe..., Vizită;* Barbu Ştefănescu-Delavrancea – *Bunicul*, *Bunica*; Mihail Sadoveanu – *Dumbrava minunată;* Hans Christian Andersen – *Fetita cu chibriturile*;
- **Legenda**: Călin Gruia – *Povestea florii-soarelui*, *Ciuboţelele ogarului*;
- **Balada**: George Topârceanu – *Balada unui greier mic*;
- **Basmul**: Ion Creangă – *Povestea lui Harap-Alb*; Carlo Collodi – *Pinocchio*;
- **Povești:** Ion Creangă – *Fata babei şi fata moşneagului*, *Punguţa cu doi bani, Capra cu trei iezi*; Hans Christian Andersen – *Răţuşca cea urâtă*; Fraţii Grimm – *Albă ca zăpada*, *Scufiţa Roşie*;
- **Romanul pentru copii şi despre copii**: Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*.

II. Limba română
1.LIMBĂ ȘI STIL
a) Limbă și limbaj
b) Limbă literară, limbă populară, limbă standard
c) Stilul individual și stilurile funcționale

2. FONETICĂ ȘI FONOLOGIE
a) Sunetele limbii române.
b) Producerea şi receptarea sunetelor
c) Clasificarea vocalelor şi consoanelor limbii române. Semivocale.
d) Corespondența dintre litere și sunete
e) Segmentul vocalic: Diftong. Triftong. Hiat
f) Silaba.
g) Ortografia şi despărţirea cuvintelor în silabe
h) Unităţile suprasegmentale intensive şi extensive (accentul şi intonaţia).
i) Accentul. Reguli de folosire corectă a accentului în limba romana

3.PUNCTUAȚIE ȘI ORTOGRAFIE
a) Principii care stau la baza ortografiei
b) Norme ortografice şi norme ortoepice
c) Semnele de punctuație și de ortografie

d) Funcționalitatea semnelor de punctuație și a semnelor ortografice
e) Scrierea cu majusculă. Abrevierile.

4. LEXICOLOGIE
a) Vocabularul – totalitate a cuvintelor limbii române
b) Vocabularul fundamental și masa vocabularului
c) Organizarea vocabularului: Vocabular activ – vocabular pasiv. Vocabular literar – vocabular neliterar
d) Cuvântul – unitate de bază a vocabularului
e) Sensul cuvintelor: sensul propriu și sensul figurat
f) Sens lexical și sens gramatical
g) Relații semantice între cuvinte (sinonimie, antonimie, omonimie, paronimie, polisemie)
h) Structura morfologică a cuvântului
i) Îmbogățirea vocabularului (mijloace interne, mijloace externe)
j) Resurse stilistice ale vocabularului;
k) Expresii si locuțiuni
l) Frazeologia și contextualizarea

5. MORFOLOGIE
a) Părțile de vorbire flexibile (Clasificare. Locuțiuni. Categorii morfologice. Funcții sintactice):
- Substantivul
- Articolul
- Pronumele
- Adjectivul
- Numeralul
- Verbul

b) Părțile de vorbire neflexibile (Clasificare. Locuțiuni. Funcții sintactice):
- Adverbul
- Conjuncția
- Prepoziția
- Interjecția

6. SINTAXA
- Enunțul

A. Sintaxa propoziției:
a) Părți principale de propoziție:
- Subiectul
- Predicatul
- Probleme de acord

b) Părți secundare de propoziție:
- Atributul
- Complementul

B. Sintaxa frazei:
c) Propoziția și felul propozițiilor
d) Fraza
e) Raporturile sintactice în frază: de interdependență, de coordonare și de subordonare
f) Mijloacele de exprimare a raporturilor sintactice în propoziție și frază
g) Tipuri de subordonate în frază: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă, circumstanțială.

C. BIBLIOGRAFIE

I. Literatura română și universală pentru copii

1. Bratu, Bianca (1977). *Preşcolarul şi literatura*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1977
2. Buzaşi, I., (2001). *Literatura pentru copii*, (note de curs), Universitatea „1 Decembrie 1918" Alba Iulia.
3. Goia, Vistian. (2003) *Literatura pentru copii şi tineret, pentru institutori, învăţători şi educatoare*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003
4. Gurtavenco, M.; Ioani, L.; Norel, M.; Sasu A.E.; Şindrilaru, Fl.; Viţalariu, D. M. (2008). *77 de lecturi ale copilăriei. Lecturi particulare pentru clasele V-VI,* Ediţia a III-a, Editura Paralela 45, Piteşti
5. Mihalache, Cosmin, Pascu Ana, Manolache, Carmen, Voicilă, Ciprian (2008). *Îngeri, zmei şi şoimăriţe: mitologie pe înțelesul copiilor*, Bucureşti: Humanitas.

6. Negrilă, Iulian (1996). *Literatura pentru copii*. Arad: Editura Multimedia.
7. Norel, M., (2014), *Literatură română şi literatură pentru copii*, (note de curs), Universitatea „Transilvania”, Braşov.
8. Pop, M., Ruxăndoiu, P. (1999). *Folclor literar românesc*, Bucureşti: E.D.P..
9. Stoica, C., Vasilescu, E. (1996) *Literatura pentru copii* (Manual pentru Şcolile Normale - cls. a XII-a), Bucureşti: E.D.P..
10. Costea, O., Mitu, F., Stoica, C., Toma-Damşa, M., Vasilescu, E., Vlăduţ, A. (1996) *Literatura pentru copii* (Manual pentru Şcolile Normale – cls. a XIII-a), Bucureşti: E.D.P..
11. Operele menționate în capitolul *Conținuturi*.

II. Limba română

1. Academia Română – *Gramatica de bază a limbii române* - Editura: Univers Enciclopedic Gold, Bucureşti, 2010
2. Academia Română – *Gramatica limbii române,* vol. I – *Cuvântul*, vol.II – *Enunţul*, Bucureşti, Ed. Academia Română, 2005
3. Andrei, Mihail; Ghiță, Iulian – *Fonetică, lexicologie, gramatică, stil şi compoziție, exerciții* (În sprijinul cadrelor didactice şi al elevilor), E.D.P., Bucureşti, 1983
4. Avram, Mioara, *Gramatica pentru toţi*, Editura Academiei, Bucureşti, 1986
5. Angela Bidu-Vrânceanu, Narcisa Forăscu – *Limba română contemporană. Lexicul*, Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2005.
6. Coteanu, Ion (coordonator), *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, ediţia a II-a, Bucureşti, 1985
7. Coteanu, I., Forăscu, Narcisa, Bidu-Vrânceanu, Angela – *Limba română contemporană. Vocabularul,* ediţie revizuită şi adăugită, E.D.P., Bucureşti, 1985
8. Forăscu, Narcisa (coord.), Popescu, Mihaela, *Dificultăţi gramaticale ale limbii române*, Editura Universităţii din Bucureşti, 2001.
9. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2005
10. Gabriela Pană-Dindelegan (coord.), *Dinamica limbii române actuale. Aspecte gramaticale şi discursive*, Editura Academiei Române, 2009
11. Gheorghe, Mihaela – *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov, 2009
12. Guţu Romalo, Valeria, *Corectitudine şi greşeală. Limba română de azi*, Editura Humanitas Educational, Bucureşti, 2000.
13. Manualele de *Limba română*, cl.a IX-a, a X-a, a XI-a, a XII-a pentru Scolile Normale (ultima editie).
14. Neamţu, G.G. – *Teoria şi practica analizei gramaticale*, Editura Excelsior, Cluj-Napoca, 1999
15. Pană-Dindelegan, Gabriela – *Teorie şi analiză gramaticală,* Editura Coresi, Bucureşti, 1992

MATEMATICĂ

A. COMPETENȚE SPECIFICE:

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice:

1.1. selectarea şi utilizarea unor modalităţi adecvate de reprezentare a mulţimilor şi a operaţiilor cu mulţimi;
1.2. recunoaşterea şi identificarea caracteristicilor numerelor naturale şi raționale;
1.3. aplicarea criteriilor de divizibilitate în exerciții şi probleme;
1.4. aplicarea regulilor de calcul şi a proprietăților operațiilor cu numere naturale şi raţionale în rezolvarea ecuațiilor, inecuațiilor, a sistemelor de ecuaţii şi inecuaţii de gr.I, a problemelor matematice;
1.5. organizarea datelor în tabele şi reprezentarea lor grafică;
1.6. operarea cu unități de măsură standardizate, folosind transformări;
1.7. utilizarea formulelor de calcul pentru aflarea perimetrului, ariei (pătrat, dreptunghi), volumului (cub, paralelipiped) şi exprimarea acestora în unități de măsură corespunzătoare;
1.8. recunoaşterea unor figuri şi corpuri geometrice în configuraţii date şi aplicarea proprietăților şi a formulelor de calcul pentru determinarea unor elemente ale acestora;

2.2. identificarea în exemple/limbajul cotidian a noțiunilor: divizor, multiplu, numere prime, numere compuse, c.m.m.d.c. şi c.m.m.m.c., fracţii ordinare, fracţiilor zecimale;
2.4. analizarea şi interpretarea rezultatelor obţinute prin rezolvarea unor probleme din viața cotidiană;

3.1. utilizarea operaţiilor aritmetice şi a proprietăților acestora în calcule cu numere naturale;
3.2. analizarea unor situații practice cu ajutorul elementelor de organizare a datelor;

4.1.transpunerea unei situaţii-problemă în limbaj matematic, rezolvarea problemei obţinute utilizând mulţimi, relaţii şi operaţii cu mulţimi, ecuaţii, inecuaţii, organizarea datelor şi interpretarea rezultatului obţinut;
4.2. interpretarea matematică a unor probleme practice prin utilizarea operațiilor cu fracții ordinare/ zecimale și a ordinii efectuării operațiilor.

B. TEMATICA

1. Mulţimi

Noţiunea de mulţime. Exemplificări. Element. Apartenenţă. Moduri de determinare
Relaţia de incluziune. Definiţie. Proprietăţi
Egalitatea mulţimilor
Operaţii cu mulţimi. Definiţii. Proprietăţi. Reuniune. Intersecţie. Diferenţă. Complementara unei mulţimi

2. Mulţimea numerelor naturale

Relaţia de echipotenţă
Cardinalul unei mulţimi
Sisteme de numeraţie. Sisteme poziționale/ nepoziționale
Operaţii în N. Definiţii. Proprietăţi

3. Divizibilitate în N

Definiţii
Criteriile de divizibilitate cu 2, 3, 5, 9 şi 10
Multiplii şi divizori ai unui număr natural
Divizorul comun a două sau mai multor numere naturale
Multiplu comun a două sau mai multor numere naturale

4. Mulţimile (N, Q)

Definiţii, proprietăţi (N, Q)
Operaţii în N, Q
Transformarea fracţiilor ordinare în fracţii zecimale
Transformarea fracţiilor zecimale în fracţii ordinare

5. Ecuaţii şi inecuaţii de gr. I, sisteme de ecuaţii si inecuaţii de gr. I.

Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor

6. Elemente de organizare a datelor.

Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame și grafice

7. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, masă, timp. ***Transformări***

8. Elemente de geometrie

Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linie frântă\curbă, unghiuri
Poligoane: triunghiul; patrulatere: paralelogramul, dreptunghiul, rombul, pătratul, trapezul; Cercul
Relaţii metrice în triunghiul dreptunghic
Corpuri: paralelipided, cub, piramidă, cilindru, con, sferă (recunoaştere, construcţie).

C. BIBLIOGRAFIE:

Aron I., Herescu Gh., Dumitru A. - Aritmetica pentru învăţători, E.D.P., Bucuresti, 1996
Rosu M., Roman M. - Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor, Ed. All, Bucuresti, 1999
Manuale de matematică pentru clasele V-VIII

SECŢIUNEA 2 – METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR DE SPECIALITATE

METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII SLOVACE

A. COMPETENŢE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice:

1.1. abordarea flexibilă a curriculumului şcolar şi analiza funcţională a conţinuturilor învăţării;
1.2. aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice comunicării orale și scrise;

1.3. utilizarea strategiilor specifice însuşirii normelor limbii literare la clasele CP-IV;

2.1.valorificarea valenţelor educative ale textelor literare/nonliterare utilizate în lecţiile de comunicare în limba slovacă/limba şi literatura slovacă din clasele CP-IV;
2.2. alegerea şi adecvarea strategiilor didactice de predare-învăţare-evaluare în vederea formării competenţelor specifice stabilite prin curriculumul pentru învăţământul primar;
2.3. adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale elevilor, prin individualizarea şi diferenţierea învăţării;

3.1. valorificarea corelaţiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învăţării la disciplinele *Comunicare în limba slovacă/ Limba şi literatura slovacă;*
3.2. argumentarea utilizării diverselor modalităţi de abordare a textului literar;

4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei şcolare în proiectarea didactică pe termen lung şi scurt;
4.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare a activităţii elevilor în cadrul disciplinei *Comunicare în limba slovacă/ Limba şi literatura slovacă;*
4.3. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză şi interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acţiunii didactice.

B. TEMATICA

I. Curriculum în învăţământul primar

- Specificul curriculumului pentru disciplina *Comunicare în limba slovacă/Limba şi literatura slovacă* (ciclul primar)

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de limba şi literatura slovacă în învăţământul primar

1. Comunicarea orală

- Strategii de formare a comportamentului de ascultător/emiţător;
- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziţie, cuvânt, silabă, sunet);
- Forme de activităţi care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (CP - I-II şi III-IV);
- Metode şi mijloace de învăţământ folosite în dezvoltarea exprimării orale;
- Formarea competenţelor de comunicare: conţinuturi şi contexte de realizare, criterii şi cerinţe în exersarea exprimării corecte.

2. Receptarea mesajului scris. Exprimarea scrisă.

- Procesul didactic la disciplina *Comunicare în limba slovacă în clasa pregătitoare;*
- Strategii de predare - învăţare - evaluare a citit-scrisului la clasa I (metode şi procedee specifice, mijloace de învăţământ);
- Specificul abordării textelor în învăţământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea, personajul literar, dialogul, descrierea);
  - Textul liric;
  - Textul nonliterar.

3. Organizarea textului scris în funcţie de scopul redactării.

- Tehnica elaborării unui text scris: planul initial, părţile componente. Contexte de realizare pentru clasele II-IV;
- Scrierea funcţională (bilet, felicitare, afiş, fluturaş, invitaţie, scrisoare, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui şir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).

4. Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învăţământul primar - particularităţi ale însuşirii normelor limbii literare în clasele CP- I-II şi III-IV (ortografie, ortoepie, punctuaţie).

5. Modalităţi de integrare a elementelor de construcţie a comunicării în cadrul lecţiilor de *Comunicare în limba slovacă /Limba şi literatura slovacă (*fonetică, vocabular, clase morfologice, sintaxă).

6. Învăţarea integrată a disciplinelor *Comunicare în limba slovacă/ Limba şi literatura slovacă.*

- Pluridiciplinaritate, multidisciplinaritate, transdisciplinaritate, interdisciplinaritate
- Abordarea specifică integrării la disciplinele *Comunicare în limba slovacă/ Limba şi literatura slovacă.*

7. Modalităţi de activizare a elevilor în lecţia de *Comunicare în limba slovacă/Limba şi literatura slovacă*

- Forme de organizare; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;

8. Jocul didactic în orele de *Comunicare în limba slovacă/Limba şi literatura slovacă*

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba slovacă/ Limba şi literatura slovacă.*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor şi progresului şcolar;
- Metode tradiţionale şi alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizaţi în practica şcolară (CP şi I-IV).

C. BIBLIOGRAFIE:

1.Šebová, K., Maruzsová , Teória vyučovania slovenskej literatúry, Budapešť, 1988
2. Petlák, E., Všeobecná didaktika , Bratislava, 2004
***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continua de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS),* suport de curs, 2012
***Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999
***Programe școlare pentru învățământul primar - *Comunicare în limba slovacă/Limba şi literatura slovacă, în* vigoare la data examenului.

METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor demonstra următoarelecompetențe specifice:

1.1. abordarea flexibilă a curriculumului şcolar şi analiza funcţională a conţinuturilor învăţării;
1.2. aplicarea adecvată a principiilor, formelor şi metodelor specifice comunicării orale şi scrise;
1.3. utilizarea strategiilor specifice însuşirii normelor limbii literare la clasele CP-IV;

2.1.valorificarea valenţelor educative ale textelor literare/nonliterare utilizate în lecţiile de comunicare în limba română/limba şi literatura română din clasele CP-IV;
2.2. alegerea și adecvarea strategiilor didactice de predare-învățare-evaluare în vederea formării competențelor specifice stabilite prin curriculumul pentru învățământul primar;
2.3. adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale elevilor, prin individualizarea și diferențierea învățării;

3.1. valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la disciplinele *Comunicare în limba română/ Limba şi literatura română;*
3.2. argumentarea utilizării diverselor modalităţi de abordare a textului literar;

4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;
4.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare a activităţii elevilor în cadrul disciplinei *Comunicare în limba română/ Limba şi literatura română;*
4.3. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice.

B. TEMATICA

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba slovacă

- Specificul curriculumului pentru disciplina *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română* (ciclul primar) în clasele cu predare în limba slovacă;
- Influența fenomenelor de transfer și de interferență asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de comunicare în limba română în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua;
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de *Comunicare în limba română/Limba și literatura română*

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de limba și literatura română în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziție, cuvânt, silabă, sunet);
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina *Comunicare în limba română în clasa pregătitoare și în clasa I;*
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;

- Formarea şi dezvoltarea competenţelor de comunicare în limba română: conţinuturi şi contexte de realizare, criterii şi cerinţe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă *(*receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziţie, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învăţare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode şi procedee specifice, mijloace de învăţământ);
- Specificul abordării textelor în învăţământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/naraţiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
  - Textul liric (strofa, versul);
  - Textul nonliterar.
- Organizarea textului scris, în funcţie de scopul redactării:
  - Tehnica elaborării unui text scris: planul iniţial, părţile componente ale unei compuneri. Contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
  - Scrierea funcţională (bilet, felicitare, afiş, fluturaş, invitaţie, email);
  - Scrierea imaginativă (pe baza unui şir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
  - Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învăţământul primar – particularităţi ale însuşirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie şi punctuaţie).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/ Limba şi literatura română.*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor şi progresului şcolar;
- Metode tradiţionale şi alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizaţi în practica şcolară (clasele pregătitoare – a IV-a).

C. BIBLIOGRAFIE:

Barbu. M. – *Metodica predării limbii şi literaturii române – învăţământ primar*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2008
Cerghit, I. – *Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă*, E.D.P., Bucuresti, 1983
Cristea, S. – *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera, Chişinău, 2002
Molan, V. – *Didactica disciplinelor „Comunicare în limba română" şi „Limba şi literatura română" din învăţământul primar* (ediţie revizuită, actualizată şi completată. Studii critice), Ed. MINIPED, Bucureşti, 2014
Norel, M. – *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*, Editura Art, Bucureşti, 2010
Şerdean, I. – *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, E.D.P., Bucureşti, 1985
Şerdean, I. – *Didactica Limbii şi literaturii române în învăţământul primar*, Ed. Corint, Bucureşti, 2007
***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii mici, *Program de formare continua de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învăţământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS),* suport de curs, 2012
***Ghid de evaluare pentru învăţământul primar, SNEE, Bucureşti, 1999
***Programe şcolare pentru învăţământul primar - *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română, în* vigoare la data examenului.

METODICA PREDĂRII MATEMATICII

A. COMPETENŢE SPECIFICE

Candidaţii vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice:

1.1. utilizarea elementelor metodice specifice pentru formarea unor concepte matematice;
1.2. identificarea resurselor materiale adecvate, a algoritmilor şi tehnicilor specifice formării deprinderilor de calcul;

2.1.alegerea strategiilor didactice adecvate formării competenţelor specifice disciplinelor Matematică şi explorarea mediului / Matematică;
2.2. identificarea unor exemple relevante din cotidian care conduc la înţelegerea noţiunii de problemă şi valorificarea lor în proiectarea didactică;
2.3. adaptarea demersului didactic pentru valorificarea laturii formative a activităţilor de rezolvare de probleme;
2.4 crearea unor demersuri didactice adecvate nevoilor reale ale elevilor, prin individualizarea şi diferenţierea învăţării în contexte educaţionale diverse;

3.1. valorificarea corelaţiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învăţării la disciplinele *Matematică şi explorarea mediului/ Matematică;*
3.2 conceperea şi argumentarea alegerii unor activităţi de învăţare adaptate la diverse contexte educaţionale, care să contribuie la formarea capacităţii de explorare/ investigare /rezolvare de probleme;

4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei şcolare în proiectarea didactică pe termen lung şi scurt;
4.2. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză şi interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acţiunii didactice;
4.3. alegerea unor strategii adecvate de reglare a procesului de predare-învăţare-evaluare a conceptelor matematice şi argumentarea soluţiilor alese.

B. TEMATICA

1. Specificul Curriculumului Naţional la disciplina *Matematică şi explorarea mediului/Matematică în ciclul primar*
2. Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural în clasa I
3. Metodologia predării operaţiilor în N
4. Metodologia predării fracţiilor şi a operaţiilor cu fracţii
5. Metodologia predării unităţilor de măsură
6. Metodologia predării elementelor de geometrie
7. Algoritmii de calcul în clasele CP - IV

Adunarea, scăderea, înmulţirea, împărţirea, ordinea operaţiilor

8. Metode de rezolvare a problemelor de matematică

Metoda figurativă (sumă şi diferenţă, sumă şi raport, diferenţă şi raport), metoda comparaţiei, metoda falsei ipoteze, metoda drumului invers, regula de 3 simplă, probleme nonstandard

Etapele rezolvării problemelor

9. Modalităţi de activizare a elevilor în lecţia de matematică

Forme de organizare; strategii de: diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare

10. Jocul didactic în lecţia de matematică
11. Caracterul practic-aplicativ al matematicii

Contexte de aplicare (explorare, investigare, aproximare, comparare, măsurare, experimentare)

12. Abordarea interdisciplinară a matematicii

C. BIBLIOGRAFIE:

Aron, I. - Metodica predării aritmeticii la clasele I-IV, E.D.P., Bucuresti, 1973
Aron, I., Herescu Gh., Dumitru A. - Aritmetica pentru învăţători, E.D.P., Bucuresti, 1996
Bolboacă, L. - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001
Burtea, G. (coordonator) - Matematica şi logica pentru şcolari, Ed. Corint, Bucuresti, 1995
Cerghit, I. - Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, E.D.P., Bucuresti, 1983
Cristea, S. – Dicţionar de pedagogie, Editura Litera Educaţional, Chişinău, 2002
Magdaş, I. - Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar- actualitate şi perspective, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010
Neacşu, I. (coordonator) - Metodica predării matematicii la clasele I-IV, E.D.P. Bucuresti, 1988
Paraschiva Purcaru, M. – Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar, Ed. Universităţii "Transilvania" Braşov, 2008
Petrovici, C. - Didactica matematicii pentru învăţământul primar, Ed. Polirom, Bucuresti, 2014
Rosu, M., Roman M. - Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor, Ed. All, Bucuresti, 1999
Săvulescu, D. (coordonator) – Metodica predării matematicii în ciclul primar, Ed. "Gheorghe Alexandru", Craiova, 2008;
Singer, M., Radu N. - Matematica, Ghid pentru învăţători şi părinţi (cls. a II-a si a III-a), Ed. Sigma, 1994/1995

***Programe şcolare pentru învăţământul primar - Matematică şi explorarea mediului/Matematică, în vigoare la data examenului
https://didactika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf
***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii mici, *Program de formare continua de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învăţământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS),* suport de curs, 2012
***Ghid de evaluare pentru învăţământul primar, SNEE, Bucureşti, 1999

SECŢIUNEA 3

PEDAGOGIE ŞCOLARĂ ŞI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAŢIEI

A. COMPETENŢE SPECIFICE

Candidaţii vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice:

1.1. descrierea şi explicarea corectă a ideilor, proiectelor şi proceselor educaţionale;
1.2. utilizarea adecvată a cunoştinţelor de pedagogie şcolară şi a elementelor de psihologie a educaţiei, în contexte variate;

2.1. exemplificarea conceptelor, prin proiectarea conţinuturilor instructiv-educative, în acord cu prevederile metodice şi curriculare în vigoare, dar şi cu particularităţile psiho - individuale şi de vârstă ale şcolarului mic;
2.2. manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative pe plan profesional;

3.1. realizarea şi valorificarea corelaţiilor intra- şi interdisciplinare, în vederea optimizării procesului de educaţie;
3.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/autoevaluare individuală şi de grup, precum a strategiilor de interevaluare, care să valorifice influenţele educative pozitive;

4.1. planificarea conţinuturilor psihopedagogice, prin valorificarea strategiilor optime în vederea formării deprindelor practice la şcolarul mic;
4.2. interpretarea provocărilor specifice şcolii contemporane şi reformei învăţământului românesc.

B. TEMATICA

1. Finalităţile educaţiei. Ideal, scopuri, obiective

a) Definirea şi analiza operaţională a conceptelor: finalitate, ideal, scop, obiectiv, sarcină didactică, competenţe.
b) Taxonomia finalităţilor. Criterii şi sisteme de referinţă.
După gradul de generalitate:
- finalităţile macrostructurale (de sistem) - idealul pedagogic, scopurile pedagogice, obiectivele pedagogice;
- finalităţile microstructurale (de proces) - obiective generale - specifice/intermediare – concrete/operaţionale;

După conţinutul psihologic: domeniul cognitiv (Bloom); domeniul afectiv (Krathwohl); domeniul psihomotor (Simpson).
c) Operaţionalizarea obiectivelor educaţionale. Concept, model, relevanţă practică, limite. Aplicaţii.

2. Procesul de învăţământ – sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învăţământ – concept; structura; funcţii; dimensiuni generale (funcţională, structurală, operaţională); caracteristici generale (interacţiunea profesor - elev, interdependenţa informativ -formativ, mecanisme de reglare - autoreglare).
b) Analiza procesului de învăţământ la nivelul interacţiunii dintre predare - învăţare - evaluare.
c) Normativitate în procesul de învăţământ – concept, fundamente teoretice. Sistemul principiilor didactice: principiul participării conştiente şi active a elevilor în procesul de învăţământ; principiul caracterului intuitiv al învăţământului (principiul intuiţiei/al legăturii dintre senzorial şi logic); principiul corelării teoriei cu practica; principiul învăţământului sistematic şi continuu; principiul însuşirii temeinice a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor; principiul accesibilităţii şi individualizării cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor; principiul asigurării conexiunii inverse în procesul de învăţământ; aplicaţii în învăţământul primar.

3. Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria si practica învăţării la şcolarul mic

a) Conceptul de învăţare şi de învăţare şcolară. Mecanisme şi procesualitate. Forme, tipuri şi niveluri de învăţare. Teorii ale învăţării (B. F. Skinner, J. Piaget, L.S.Vagotski, P. I. Galperin, J. Bruner, D. P. Ausubel). Particularităţi ale învăţării la vârsta şcolară mică. Implicaţii pedagogice.
b) Forme / tipuri ale învăţării. Condiţii / factori condiţionali ai învăţării: condiţii interne ale învăţării şcolare (procesele cognitive, afective, volitive; atenţia; motivaţia); condiţii externe ale învăţării şcolare (pregătirea psihopegagogică şi de specialitate a profesorului, mediul şcolii şi al clasei de elevi, mediul socio-familial, factori ergonomici şi de igenă ai învăţării). Interdependenţa dintre condiţiile interne şi externe ale învăţării. Valorificare şi optimizare.

4. Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării
a) Conceptul de predare. Interacţiunea predare-învăţare-evaluare; rolul feed-back-ului în optimizarea predării.
b) Predarea - act de comunicare didactică eficientă: structura şi procesualitatea comunicării didactice (emiterea, receptarea, mesajul, calea de transmitere, ambianţa, feed-back-ul); formele comunicării (verbală – paraverbală - nonverbală, verticală – orizontală, directă - mediată). Condiţiile comunicării didactice eficiente.
c) Strategii şi stiluri de predare.
d) Orientări contemporame în teoria şi practica predării (predarea creativă, interactivă, centrată pe elev, reflexivă, predarea în team-teaching).
e) Modele de determinare a eficacităţii şi eficienţei predării şi a comportamentului didactic al învăţătorului/institutorului/profesorului pentru învăţământul primar.

5. Instruirea. Teorie, metodologie, tehnologie. Aplicaţii în învăţământul primar.
a) Delimitări conceptuale: învăţare, instruire, formare, metodă, procedeu, metodologie, tehnologie; funcţiile metodelor de învăţământ.
b) Sistemul metodelor de învăţământ:
- metode de comunicare orală (explicaţia, demonstraţia,) – caracterizare;
- metode interactive (conversaţia euristică, dezbaterea, brainstorming, problematizarea, metoda acvariului, metoda mozaicului, metoda cubului) – caracterizare;
- metode de explorare a realităţii (observarea sistematică, experimentul, demonstraţia, modelarea, studiul de caz) – caracterizare;
- metode de învăţare prin acţiune practică (exerciţiul, jocul de rol, jocul didactic, dramatizarea) – caracterizare;

c) Strategii de instruire: concept, tipuri, elaborare;
d) Moduri de organizare a instruirii: frontal, grupal, individual;
e) Lecţia ca modalitate de bază a organizării procesului de învăţământ. Structura generică a lecţiei (evenimentele lecţie): captarea şi orientarea atenţiei; nunţarea scopului şi a obiectivelor urmărite; reactualizarea structurilor anterior învăţate; prezentarea optimă a noilor conţinuturi; dirijarea învăţării; asigurarea conexiunii inverse; verificarea şi aprecierea rezultatelor; fixarea şi păstrarea în memorie a materiei; transferul cunoştinţelor. Tipuri fundamentale de lecţii. Modalităţi de organizare alternative.
f) Instruirea asistată de calculator; ipostaze ale utilizării calculatorului în cadrul instruirii asistate;

6. Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie
a) Definirea şi analiza conceptului de evaluare. Operaţiile evaluării (măsurarea-aprecierea-decizia).
b) Funcţiile evaluării: de informare, motivaţională, de control, diagnoză, selecţie şi certificare, prognoză, reglare-autoreglare.
c) Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor şi a progreselor şcolare: iniţială, continuă/formativă, finală/sumativă.
d) Metode şi tehnici de evaluare a rezultatelor şi a progreselor şcolare (tradiţionale: verificările orale, probele scrise, lucrările practice; alternative: observarea sistematică a comportamentului elevului, proiectul, portofoliul, fişele de activitate personală ş.a); aplicaţii în învăţământul primar.
e) Modalităţi de asigurare a obiectivităţii în aprecierea rezultatelor şcolare. Notarea elevilor şi semnificaţia acesteia. Descriptorii de performanţă – criterii calitative de evaluare; aplicaţii în învăţământul primar.
f) Tipuri de rezultate şcolare: cunoştinţele acumulate, capacitatea de aplicare a cunoştinţelor, dezvoltarea capacităţilor intelectuale, trăsăturile de personalitate şi conduita.
g) Formarea capacităţii de autoevaluare la elevi.
h) Factori perturbatori şi erori în evaluarea şcolară. Modalităţi de corectare.

7. Probleme teoretice si practice ale curriculumului. Reforma curriculumului în învăţământul românesc
a) Analiza conceptelor: curriculum, arie curriculară, conţinut al învăţământului, situatie de învăţare, curriculum centrat pe competenţe.
b) Relaţia obiective-conţinuturi-metode de predare-învăţare-evaluare.
c) Factori determinanti şi surse generatoare în elaborarea curriculumului.
d) Tipuri de curriculum: core curriculum (de bază, trunchi comun) - curriculum la decizia şcolii; obligatoriu – opţional; formal - nonformal; naţional-local.
e) Orientări şi practici noi în organizarea curriculumului: interdisciplinaritate, organizare modulară, organizare de tip integrat, curriculum diferenţiat şi personalizat.
f) Produsele curriculare: planul-cadru, programe şcolare, manualele, materialele-suport (ghiduri, portofolii, culegeri, manualul profesorului, suporturi multimedia, soft-uri educaţionale etc.). Metodologia aplicării lor în şcoală.

8. Proiectarea pedagogică a activităţilor de instruire
a) Conceptul de proiectare a instruirii; funcţiile proiectării pedagogice (anticipare, orientare, organizare, dirijare, reglare şi autoreglare, decizie, inovare).
b) Etapele proiectării pedagogice (analiza nevoilor şi a resurselor, definirea obiectivelor/competenţelor, selecţia şi structurarea conţinuturilor, stabilirea strategiilor optime de acţiune, stabilirea criteriilor şi a instrumentelor de evaluare).

c) Niveluri ale proiectării: pe axă temporală (an şcolar, semestru, unitate de învăţare, lecţie) şi pe axă structurală (arie curriculară, disciplină de învăţământ, temă, subiect); aplicaţii în învăţământul primar.

9. Relaţii şi interacţiuni educaţionale. Abordarea psihosocială a educaţiei şcolare. Managementul clasei de elevi
a) Clasa de elevi ca grup social: noţiunea de grup social, tipuri de grupuri (mici şi mari); caracteristicile grupului şcolar.
b) Dimensiunile managementului clasei de elevi: ergonomică, psihologică, socială, normativă, operaţională, inovatoare; aplicaţii în învăţământul primar.
c) Relaţiile şi interactiunile educaţionale în clasa de elevi: de intercunoaştere, de intercomunicare, socio-afective, de influenţare; aplicaţii în învăţământul primar.
d) Gestionarea situaţiilor de criză educaţională în clasa de elevi: delimitări conceptuale, strategii de intervenţie; aplicaţii în învăţământul primar.

C. BIBLIOGRAFIE:

Bîrzea, C. (coord.) - Învăţarea permanentă – prioritate a politicii educaţionale din România, ISE Bucureşti, 2001
Cerghit, I. - Metode de învătământ, ed. a IV-a, Ed. Polirom, Iaşi, 2007
Cerghit, I. - Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii, Ed. Aramis, Bucureşti, 2002
Chiş, V. - Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competenţe, Ed. Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2005
Cojocariu, M.V. - Educaţie pentru schimbare şi creativitate, EDP, Bucureşti, 2003
Cojocariu, M.V. - Teoria şi metodologia instruirii, EDP, Bucureşti, 2004
Cozma, T. - O nouă provocare pentru educaţie: interculturalitatea, Ed. Polirom, Iaşi, 2002
Cosmovici, A., Iacob L. (coord.) - Psihologie şcolară, Ed. Polirom, Iaşi, 1998
Cerghit, I.– Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, EDP, Bucureşti, 1983
Cerghit, I. – Metode de învăţământ, EDP, Bucureşti, 1997
Cerghit, I. (coord.) – Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iaşi, 2001
Cerghit, I – Metode de învăţământ, Ed. Polirom, Iaşi, 2006
Cerghit, I. - Sisteme de educaţie alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii, Ed. Polirom, Iaşi, 2008
Creţu, C. - Curriculum diferenţiat, Ed. Polirom, Iaşi, 1998
Creţu, C. - Teoria curriculumului şi conţinuturile educaţiei, Ed. Universităţii Al. I. Cuza, Iaşi, 2000
Cristea, S. – Dicţionar de pedagogie, Editura Litera Educaţional, Chişinău, 2002
Cristea, S., Dragu A. – Psihologie şi pedagogie şcolară, Ovidius University Press, Constanţa, 2003
Cucoş, C. - Psihopedagogie pentru examenul de definitivare şi grade didactice, Ed. Polirom, Iaşi. 1998/2005
Cucoş, C. - Pedagogie, ed. a II-a, Ed. Polirom, Iaşi, 2002
Golu P., - Psihologia grupurilor sociale şi a fenomenelor colective, Ed. Miron, Bucureşti, 2004 Ionescu, M., Chiş V. - Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorului, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
Ionescu, M., Radu I. (coord.) - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001
Ionescu, M. - Instrucţie şi educaţie, Vasile Goldiş University Press, Arad, 2005
Iucu, R. B. - Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii, Ed. Humanis Educaţional, Bucureşti, 2004
Iucu, R. B. - Instruirea şcolară, Perspective teoretice şi aplicative, Ed. Polirom, Iaşi, 2001
Iucu, R. B. - Managementul şi gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico-metodologice, Ed. Polirom, Iaşi, 2000
Iucu, R. B, Manolescu M. - Elemente de pedagogie, Ed. Universităţii din Bucureşti, Credis, 2005
Manolescu, M. - Evaluarea şcolară. Metode, tehnici, instrumente, Ed. Meteor, Bucureşti, 2006
Manolescu, M. - Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică, Ed. Universităţii din Bucureşti, Credis, 2005
Neacşu, I. - Instruire şi învăţare, ed. a II-a, EDP, Bucureşti, 1999
Nicola, I. – Tratat de pedagogie şcolară, Ed. Aramis, Bucureşti, 2003
Niculescu, R.M. - Teoria şi managementul curricumului, Ed. Universităţii Transilvania, Braşov, 2000
Oprea, C.L. - Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Ed. Universităţii din Bucureşti, 2003
Panţuru, S. - Elemente în teoria şi metodologia instruirii, Ed. Universităţii Transilvania, Braşov, 2002
Păişi, Lăzărescu M. - Psihologia educaţiei copilului preşcolar şi şcolar mic, Ed. Paralela 45, Piteşti, 2005
Păun, E. - Şcoala – abordare sociopedagogică, Ed. Polirom, Iaşi, 1998
Păun, E., Potolea D. (coord.) - Pedagogie. Fundamentări teoritice şi demersuri educative, Ed. Polirom, Iaşi, 2002
Pânişoară, I. O. - Comunicarea eficientă, ed. a III-a, Ed. Polirom, Iaşi, 2006
Potolea D., Manolescu, M. - Teoria şi practica evaluării educaţionale, Ed. PIR, MEdC, Bucureşti, 1995
Potolea, D., Manolescu, M. - Teoria şi metodologia curriculumui, Ed. PIR, MEdC, Bucureşti, 1996
Radu I.T., Ezechil L. - Didactica. Teoria instruirii, Ed. Paralela 45, Piteşti, 2005
Radu I.T. - Evaluarea în procesul didactic, EDP, Bucureşti, 2008
Sălăvăstru, D. – Psihologia educaţiei, Ed. Polirom, Iaşi, 2004
Stan, E. - Managementul clasei, Ed. Aramis, Bucureşti, 2006
Stoica, A. (coord.) - Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori, Ed. ProGnosis, Bucureşti , 2001
Stoica, A., Mihail R. - Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective, Ed. Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2006
Tudorica, R. - Managementul educaţiei în context european, Ed. Meronia, Bucureşti, 2007

Ungureanu, D. - Teoria curricumului, Ed. Mirton, Timişoara, 1999
Vlăsceanu, L., Neculau A., Miroiu A., Mărginean I, Potolea D. (coord.) - Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului preuniversitar. Studiu de impact. Vol I şi II, Ed. Polirom, Iaşi, 2002
Voiculescu, E. - Factorii subiectivi ai evaluării şcolare. Cunoaştere şi control, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001
Zlate, M. (coord.) - Psihologia la răspântia dintre milenii, Ed. Polirom, Iaşi, 2001
*** OECD Analiza politicilor naţionale în domeniul educaţiei (trad.), MEN, Bucureşti, 2000

Traduceri din literatura străină

Adler A. - Psihologia copilului greu educabil, Ed. IRI, Bucureşti, 1995
Ausubel D. P., Robinson R. - Învăţarea şcolară. O introducere în psihologia pedagogică, EDP, Bucureşti, 1981
Botckin J., Elmandjira M., Maliţa M. - Orizontul fără limite al învăţării, Ed. Politică, Bucureşti, 1981
Dave H.R. (sub red.) - Fundamentele educaţiei permanente, EDP, Bucureşti, 1991
Dellors J. (coord.) - Comoara lăuntrică. Raportul către UNESCO al Comisiei Internaţionale pentru Educaţie, Ed. Polirom, Iaşi, 2000
Gagne R. M., Briggs L. - Principii de design al instruirii, EDP, Bucureşti, 1977
Gardner H. - Inteligenţe multiple. Noi orizonturi, Ed. Sigma, Bucureşti, 2006
Geissler E. - Mijloace de educaţie, EDP, Bucureşti, 1981
Goleman D. - Inteligenţa emoţională, Ed. Curtea Veche, Bucureşti, 2000
Hainaut L. D. (coord.) - Programe de învăţământ şi educaţie permanentă, EDP, Bucureşti, 1981
Hayes N., Orell S. - Introducere în psihologie, Bucureşti, 1997
Monteil J. M. - Educaţie şi formare, Ed. Polirom, Iaşi, 1997
Meyer G. - De ce şi cum evaluăm ?, Ed. Polirom, Iaşi, 2004
Peretti A. D. - Educaţia în schimbare, Ed. Spiru Haret, Iaşi, 1996
*** Agenţia Naţională SOCRATES - Combaterea eşecului şcolar, EDP, Bucureşti, 1996